МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва
Кафедра естрадного та народного співу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ММ
_____Галина БРЕСЛАВЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СЦЕНІЧНИЙ ПРАКТИКУМ»

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»

Профілізація: «Естрадний спів»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків, 2026

Розробники:

Тамара ТЕСЛЕР – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадного та народного співу ХДАК

Мова навчання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри естрадного та народного співу 26 серпня 2026 р.

Протокол №1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри _____ Світлана МАНЬКО

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету Музичного мистецтва

Протокол №1 від «31» серпня 2026 року

Голова ради факультету _____ Галина БРЕСЛАВЕЦЬ

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменуванняпоказників</td><td rowspan="2">Галузьзнань, напрямпідготовки, спеціальність, освітнійрівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальноїдисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td></td></tr>
<tr><td>Кількістькредитів: 1-й сем - 3 кредити, 2-й сем – 3, 3-й сем – 3. Всього 9.</td><td>Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</td><td colspan="2">Обов`язкова
(професійна)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тем –21.</td><td rowspan="3">Спеціальність
В5 Музичне мистецтво
Професійна підготовка за фахом – Естрадний спів</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й, 2-й,</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин для денної форми навчання – 1, 2 курс 270 год.</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1, 2-й, 3-й</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2,
самостійної роботи студента - 4</td><td rowspan="3">Другий рівень вищої освіти
(освітній
рівень магістр)</td><td colspan="2">Практичні заняття</td></tr>
<tr><td>1-й сем-30год, 2-й сем-30 год. 3-й сем – 24
Всього 84 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td>1-й сем-60 год, 2-й сем-60 год, 3-й сем –66 год.</td><td></td></tr>
</table>

		Всього 186 год.	
		Вид контролю	
		1-й сем-залік, 2-й сем-залік, 3-й сем – екзамен.	

Примітка.Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:для денної форми навчання – 84 / 186.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Сценічний практикум» є обов`язковим освітнім компонентом професійної та індивідуальної практичної підготовки для здобувачів курсу, оскільки цей предмет є основою професійної підготовки висококваліфікованих фахівців за ОП «Музичне мистецтво». Дисципліна спрямована на розширення уявлення здобувачів освіти про предмет сценічного практикуму естрадно-пісенного мистецтва, його співвідношення з іншими науковими дисциплінами та практикумами циклу фахових дисциплін спеціальності «музичного мистецтва», спеціалізації «естрадний спів»;

Кількість кредитів – 1 сем. – 3, 2 сем. – 3, 3 сем. – 3. Дисципліна передбачає такі форми організації освітнього процесу як групові практичні заняття.

Метою курсу є виховання професійних фахівців – підготовка висококваліфікованих естрадних артистів, які володіють мистецтвом вокалу, акторською та хореографічною майстерністю, що необхідно для самостійної професійної діяльності у якості солістів-вокалістів та артистів вокальних колективів з певним переліком необхідних компетентностей.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна відповідно до освітньо-професійної програми:

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Фахові компетентності	**СК1.**Здатністьстворювати,реалізовуватиівисловлюватисвоївласніхудожніконцепції. **СК3.**Здатністьрозроблятиіреалізовуватитворчіпроектипостановню/інтерпретації/ аранжуванню та перекладу музики. **СК4.**Здатністьінтерпретуватихудожніобразиумузикознавчій/виконавській/ диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.**Здатність збирати та аналізувати,синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. **СК 7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. **СК 8**. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. **СК 10.** Здатність до професійного саморозвитку та вдосконалення виконавської, педагогічної та дослідницької майстерності

б) результати навчання:

	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН2.**Володітинавичкамиансамблевогомузикуваннявгрупахрізнихскладіву концертно-виконавському та репетиційному процесах. **РН 3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН 5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню

	інтерпретацію. **РН 6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово- стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. **РН 7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Очікувані результати навчання.

- надавати аналіз методологічної системи в педагогічній практиці;
- моделювати систему методів виконавства відносно різних учнів та їх потреб;
- демонструвати володіння методологічною системою на усіх етапах підготовки учнів;
- застосовувати «метод розуміючого діалогу» у процесі вивчення різних сучасних хореографічних стилістик;
- прогнозувати перспективи творчого розвитку учнів;
- демонструвати оволодіння різними педагогічними методиками.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. *Теоретичне та практичне знайомство з найпопулярнішими стилями естрадної музики в поєднанні вокальної, танцювальної та акторської складових.*

1.Поп-вокал
2. Рок-вокал
3. Соул і R&B
4. Джазовий вокал
5. Госпел і духовний вокал
6. Кантрі і фолк-вокал
7. Реп і хіп-хоп вокал
8. Електронна музика і EDM-вокал
9. Латиноамериканська музика
10. Ретро і вінтажний вокал
11. Альтернативний і інді-вокал
12. Вокал у мюзиклах

Розділ 2. *Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу міміка, жести, рухи.*

13. Підготовка до зйомок музичного відеокліпу
14. Постановка хореографії для відео кліпів
15. Акторська майстерність у відео кліпах

Розділ 3. *Режисура, візуалізація та постанова вокального номеру.*

16. Режисура власних музичних відео
17. Візуальна стилістика та імідж у кліпах
18. Робота перед камерою: психологія та техніка
19. Рух на сцені та у відеокліпах
20. Синхронізація рухів і вокалу під час зйомок
21. Постановка сценічного шоу та відеокліпу як єдиного проекту

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі 1, 2 семестри – заліки; 3й семестр екзамен. **Передбачено рубіжні етапи контролю** у формі практичного заняття, якості виконання завдань самостійної роботи студентів та заліків та іспиту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	усього	утому числі		усього	утому числі	
		п	с.р.		п	с.р.
Розділ1.						

Розділ 1. Теоретичне та практичне знайомство з найпопулярнішими стилями естрадної музики в поєднанні вокальної, танцювальної та акторської складових. (1семестр) **Тема1.**Поп-вокал	8	3	5			
Тема2.Рок-вокал	8	3.	5			
Тема3.Соулі R&B	8	3	5			
Тема4.Джазовий вокал	8	3	5			
Тема5.Госпелі духовний вокал	8	3.	5			
Тема6.Кантріі фолк-вокал	8	3	5			
Тема7.Репіхіп- хоп вокал	7	2	5			
Тема8.Електронна музика і EDM-вокал	7	2	5			
Тема 9.Латиноамериканська музика	7	2	5			
Тема10. Ретро і вантажний вокал	7	2	5			
Тема 11.Альтернативний іінді-вокал	7	2	5			

Тема12.Вокалу мюзиклах	7	2	5			
Разом	**90**	**30**	**60**			
Розділ2.						
Розділ 2.Поєднання вокального виконання з пластичним для відеокліпу(міміка, жести, рухи) (2 семестр) **Тема 13.** Підготовка до зйомок музичного відеокліпу	30	10	20			
Тема 14.Постановка хореографіїдля відеокліпів	30	10	20			
Тема15.Акторська майстерність у відеокліпах	30	10	20			
Всього	**90**	**30**	**60**			
Розділ3.						
Розділ3.Режисура, візуалізація та постанова вокальногономеру (3 семестр) **Тема16.**Режисура власнихмузичних відео	14	3	11			
Тема 17.Візуальна стилістикатаімідж у кліпах	14	3	11			
Тема18.Робота	15	4	11			8

передкамерою: Психологіята техніка						
Тема19.Рухна сцені та у відеокліпах	15	4	11			
Тема 20.Синхронізація рухівівокалупід час зйомок	15	4	11			
Тема 21.Постановка сценічногошоута відеокліпу як єдиного проекту	17	6	11			
Разом	**90**	**24**	**66**			
Усього годин	**270**	**90**	**180-**			

4. Теми самостійної роботи:

№ з/п	Тематика	Кількість годин
1	***Розділ 1.*** *Теоретичне та практичне знайомство з найпопулярнішими стилями естрадної музики в поєднанні вокальної, танцювальної та акторської складових.* **Тема 1:** вокальний стиль поп-музики	1-й сем. - 5 год
2	**Тема 2:**. вокальний стиль рок-музики	1-й сем. 6 год
3	**Тема 3:** вокальний стиль соул і R&B	1-й сем. 7 год
4	**Тема 4:** стилістика джазового вокалу	1-й сем. 7 год

5	**Тема 5:** стилістика кантрі і фолк-музики	1-й сем. 7 год
6	**Тема 6:** стилістичні особливості реп і хіп-хоп вокалу	1-й сем. 7 год
7	**Тема 7:** Латиноамериканська музика	1-й сем. 7 год
8	**Тема 8:** стилістичні складові ретро-музики	1-й сем. 7 год
9	**Тема 9:** стилістичні складові мюзиклу	1-й сем - 7 год
10	***Розділ 2.*** *Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу міміка, жести, рухи*. **Тема 10:** музичний кліп як кінцевий результат роботи вокаліста	2-й сем 20 год
11	**Тема 11:** акторська гра як доповнювання до музики та тексту пісні, створюючи цілісний та захоплюючий наратив	2-й сем. 20 год
12	**Тема 12:** створенні цілісного іміджу артиста через візуальні рішення	2-й сем. 20 год
13	***Розділ 3.*** *Режисура, візуалізація та постанова вокального номеру.* **Тема 13:** розвиток навичок самоконтролю, виразності та природності у виконанні, а також на розуміння того, як ефективно використовувати рухи для підсилення емоційного впливу на глядача	3-й сем. -33 год.
14	**Тема 14:** розвиток навичок синхронізації постановки сценічного виступу та зйомок відео	3-й - 33год.
Усього		**186 год.**

5. Форми поточного та підсумкового контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю

1.	Поточний	Перевірка виконання та засвоєння практичних завдань;
2.	Періодичний	перевірка винесення засвоєних вмінь на сценічних виступах чи відкритих уроках
3.	Самостійна робота	Перевірка завдань самостійної роботи
4.	Підсумковий контроль	заліки та екзамен

Поточний контроль

Підсумковий контроль

Відпрацювання пропущений занять

Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни

Методи поточного та підсумкового контролю;

Поточний контроль за успішністю підготовки магістрів здійснюється викладачем безпосередньо під час кожного практичного заняття під час виконання магістром програми, що вивчається і роботи над нею. Окрім того рубіжний контроль здійснюється під час заліків та іспита.

Методичні рекомендації

При виборі репертуару необхідно враховувати індивідуальні здібності кожного магістра, ступінь його підготовки, а також обдарованість. Важливим є органічне поєднання технічної та хореографічної підготовки співака. При підготовці магістра увага переноситься на удосконалення хореографічно-виконавського боку при невпинній роботі над удосконаленням техніки. Магістру повинна бути ясна проблема форми та змісту. Після детального знайомства з твором, з його художньо-образною сферою, необхідно продумувати свої виконавські наміри, а потім їх здійснювати.

Високий художній рівень виконання повинен іти від яскравого відчуття, вільно відображеного технічністю руху. Тільки при умові повної свободи руху можна досягти вмілого поєднання вокалу та хореографії. Поєднання музичної культури з глибоким відчуттям – це головне завдання викладача.

На даному курсі закріплюється робота над пошуками свого стилю та над відпрацюванням його художньо-виконавських можливостей, подальше вдосконалення власного іміджу. Кожен здобувач повинен вміти знаходити для себе нові технічні та художні прийоми. Подальше удосконалення внесення імпровізаційного моменту до виступу на сцені. Робота над втіленням в програму державного іспиту свого стилю-іміджу та прогнозування творчих перспектив.

До навчального репертуару магістрів входять:

твори з мюзиклів; композиції зарубіжних виконавців (сучасні) у власній подачі матеріалу; композиції, оформлені як шоу-кліп із сценічним рішенням номеру; твори в різних стилістичних напрямах. Один з творів здобувач магістратури повинен підготувати самостійно. На заліки та екзамен виконавець повинен виявити свої знання та практичні вміння в поєднанні з високим художньо-виконавським рівнем.

До заліків та екзамену в кожному семестрі здобувачі магістратури мають приготувати по композиції оформленій як шоу-кліп.

Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, методи демонстрації й наслідування, пояснення та інструктажу, вокально-виконавські вправи, сценічно-пластичні тренінги, методи творчого пошуку та імпровізації, аналіз і корекція виконавських дій, робота з мікрофоном, моделювання концертних ситуацій, метод проєктної роботи, індивідуальна та групова робота, а також метод самоконтролю й самооцінювання. Особлива увага приділяється практичному засвоєнню навичок сценічної поведінки, створенню сценічного образу, розвитку артистизму, пластики, емоційної виразності, взаємодії з аудиторією та комплексному поєднанню вокального і сценічного компонентів естрадного виконавства.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за накопичувальною системою. Підсумкова оцінка є сумою балів, отриманих здобувачем за результатами поточного та підсумкового контролю.

Поточне оцінювання.

Для денної форми здобуття освіти формами поточного оцінювання є:

- робота на практичних заняттях (виступ, наочна демонстрація композиції, участь в обговореннях) - практичні заняття за семестр 60 балів;

Робота на заняттях: максимальна оцінка – за пару заняття по 2 бали. Всього 30 за семестр.

- виступ з практичною демонстрацією – по балу за виступ, до 10 балів максимум за семестр;

- участь в обговореннях під час практичних занять – по балу за заняття; до 10 балів максимум за семестр;

- презентація підготовленого самостійного виступу -по балу за виступ; 10 балів максимум за семестр.

Критерії оцінювання (для виступу на практичному занятті):

1. Відповідність образу в композиції (0,5 бала);

2. Повнота розкриття змісту номера (0,5 балів).

Підсумкове оцінювання

Підсумкове (залік в 1 та 2 семестрі і екзамен в 3му) з дисципліни «Сценічний практикум» включає в себе демонстрацію практичних оформлених завдань як шоу кліп.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль - 40 балів.

7. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	

60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Нарахування балів, які отримують здобувачі

35-59 балів: Якщо здобувач не виконав твори творчого іспиту згідно програми. Не продемонстрував вокально-виконавські навички на достатньому рівні або показав вокально-виконавські навички на досить низькому рівні.

60-73 балів: Здобувач виконав композиції творчого іспиту, але продемонстрував низький рівень вокального виконання, виявив дуже слабкі навички виконання естрадного вокального твору, не відчуває стилістики композиції, виконує її формально, статичний і не проявляє артистизму.

74-89 балів: Здобувач виконав твори згідно програми іспиту та вільно володіє навичками виконання естрадної пісні і має розвинений вокально мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні деякі огріхи в нотному тексті, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для естрадно-джазового стилю.

90-100 балів: Здобувач бездоганно виконав усі твори підсумкового іспиту. Програма повністю відповідає вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Здобувач має високорозвинений виконавський апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання.

8. Рекомендована література

Обов`язкова література

1. Антонюк, Валентина. Вокальна педагогіка (сольнийспів): Підручник. - К.: ЗАТ "Віпол", 2007. - 174 с.

2. БокочВ. А. до проблеми методики навчання естрадного вокалу / В. А. Бокоч, Л. І. Кузьменко-Присяжна, Л. В. Остапенко // Молодийвчений. – № 8(48). – 2017. – С. 31–34.
3. Вакуленко О. М.«Світ танцю» Філіпа Річардсона. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2016. Вип. 34. С. 54-60.
4. Ван Чень. Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання / Ван Чень: національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Київ, 2017. – 244 с.
5. Верещака А.О. Формування іміджу естрадного виконавця // Культура України: зб. наук. праць. Харків: ХДАК, 2014. Вип. 46. С. 283-289.
6. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник / Василь Володимирович Вовкун. – К.: НакккіМ, 2015. – 356 с.
7. Гмиріна С. В. Постановка концертного номера як засібфаховоїпідготовки студента-вокаліста / С.В. Гмиріна // Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. - 2017. - № 2. - С. 136-140. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2017_2_26
8. Гмиріна С.В. Розвиток харизматичних якостей соліста вокаліста у процесі фахової підготовки // Музичне мистецтво в освіто логічному дискурсі. 2018. № 3. С.110-115. Гмиріна С.В. Розвиток харизматичних якостей соліста вокаліста у процесі фахової підготовки // Музичне мистецтво в освіто логічному дискурсі. 2018. № 3. С.110-115.
9. Гнидь Б. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 2002. – 96с.
10. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 1997. – 320с.
11. Голубєв П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. Голубєв. – К.: Муз. Україна, 1983. – 62с.
12. Дячук В. П. Іміджологія. Соціокультурний вимір: навч. посіб. Київ: Вид-во Ліра-К, 2017. 308 с.
13. Євтушенко Д. Роздуми про голос / Д. Євтушенко. – К.: Муз. Україна, 1979. – 92с.
14. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки: Історія, теорія, практика / Д. Євтушенко, М. Михайлов-Сидоров. – К.: Мистецтво, 1963. – 340с.
15. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посібн. для студентів пед. навч. закладів / А. М. Кривохижа. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 324 с.

16.Манько С. Б. Естрадна музика та мюзикл / С. Б. Манько // Культура та інформаційне суспільство XXI ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18-19 квіт. 2013 р. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2013. — С. 176.

17.Манько С. Б. Жанрова модель мюзиклу / С. Б. Манько // Культура та інформаційне суспільство XXI ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. Молодих учених, 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка та ін. — Харків, 2014. — С. 124-125.

18.Манько С. Б. Іноземний мюзикл: мовна проблема / С. Б. Манько // Мова в контексті культури і міжкультурної комунікації: матеріали VIII наук.-практ. конф. 25–26 квіт. 2012 р. — Луганськ : Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — 2012. — С. 41–42.

19.Манько С. Б. Історія розвитку мюзиклу в першоджерелах та публікаціях / С. Б. Манько // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Харків, 2014. — №1. — С. 43–46.

20.Манько С. Б. Мюзикл і рок-опера в українському соціокультурному просторі / С. Б. Манько // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2012. — Вип 39. — С. 268–276.

21.Манько С. Б. Мюзикл та рок-опера в українськійкультурі XXI ст. / С. Б. Манько // X Культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва на тему: «Українська культура: виклики сьогодення» : матеріалиміжнар. наук.-практ. конф. 31 травня – 1 червня 2012 р. / Нац. акад. кер. кад. культури і мистецтв ; за ред. С. М. Садовенко. — Київ, 2012. — С. 181–182.

22.Манько С. Б. Мюзикл та шоу-бізнес / С. Б. Манько // Молодь України в контексті міжкультурної комунікації : матеріали IX всеукр. студ. наук.-практ. конф. 5 квіт. 2012 р. / Дніпропетровський ун-т ім. Альфреда Нобеля. — Дніпропетровськ, 2012. — С. 100–101.

23.Манько С. Б. Полістилістичність естрадного вокального мистецтва на початку XXI ст. (На прикладі українських сучасних артистів)/ С. Б. Манько // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків, 2017. –Вип. 57. – С. 232–240.

24.Манько С. Б. Розвиток україномовних мюзиклів та рок-опер / С. Б. Манько // Молодь: освіта, наука, духовність : матеріали IX всеукр. наук. конф. студ. і молодих вчених 4–5 квіт. 2012 р. — Київ : Ун-т «Україна», 2012. — Ч. 2. — С. 55–57.

25.Манько С. Б. Специфіка артистичної діяльності в процесі репрезентації на вітчизняній сцені мюзиклу та рок-опери / С. Б. Манько // Аркадія. — 2012. — № 3. (34) — С. 55–59.

26. Манько С. Б. Специфіка мюзиклу та підготовка естрадного співака / С. Б. Манько // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. 22–23 листоп. 2012 р. / Харків. держ. акад. культури ; відп. за вип. Н. М. Кушнаренко. — Харків, 2012. — С. 337–339.
27. Манько С. Б. Створення стилю-іміджу артиста в контексті сучасної масової культури (на прикладіукраїнсь-ких естраднихвиконавців)/ С. Б. Манько //Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків, 2017. – Вип. 56. – С. 170–180.
28. Манько С. Б. Сучасний музичний театр та підготовка виконавських кадрів / С. Б. Манько // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв : зб. наук. пр. (Мистецтвознавство) / за ред. В. Я. Даниленка. — Харків, 2012. — №9. — С. 161–164.
29. Манько С. Б. Творчість С. Бедусенка та сучасний музичний театр України / С. Б. Манько // Культура і сучасність. — 2012. — №2. — С. 140–144.
30. Мельник, М.М. Професійні якості режисера як фахівця сценічних мистецтв. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2012. № 2. С. 126-130.
31. Мельник, М.М. Сольний концерт - популярна форма сучасної естради. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. № 2 (Вип. 37). С. 153-159.
32. Олена Коляденко – режисер-постановник номера Марії Яремчук на «Євробаченні–2014». UA Перший. (2014). Вилучено з https://tv.suspilne.media/news/channel/55069
33. Откидач В. М. Складові творчості естрадного співака (частина перша) / В. М. Откидач // Вісник ХДАДМ «дизайн-освіта в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та євроінтеграція». – № 4. – 2011. – С. 204–208.
34. Поплавський М.М. Менеджер шоу-бізнесу: підручник / Михайло Михайлович Поплавський. – К., 1999. – 560 с.
35. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними рекомендаціями / Зоряна Петрівна Рось. – Івано-Франківськ : “СІМИК”, 2019. – с. 66.
36. Семененко І.В., Іваненко М.В., Павлюкова Г.В. Концертний виступ в контексті виконавської діяльності вокаліста. «Молодий вчений» • № 11 (51). - листопад, 2017 р. - Київський національний університет культури і мистецтв. - С. 652-655.
37. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки: посіб. Вінниця: Нова Книга, 2013. 176 с.
38. Фоломєєва Н. Значення використання сучасних методичних засобів у процесі фахової підготовки вчителя музичного мистецтва / Н. Фоломєєва // Педагогічні

науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2016. - № 4. - С. 370-380. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_4_52.
39. Фоломєєва Н. А. Значення кавер-версій в контексті виконавської інтерпретації сучасних вокальних творів у процесі фахової підготовки студентів у класі естрадного вокалу / Н. А. Фоломєєва // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - Вип. 170. - С. 127-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2018_170_29
40. Фоломєєва Н. А. Фахова підготовка студентів до сценічно-виконавської діяльності в класі естрадного співу / Н. А. Фоломєєва // Професійна освіта: проблеми і перспективи. - 2017. - Вип. 13. - С. 93-98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Profos_2017_13_19
41. Ханас, О. (2021). Від Пономарьова до Go_A: хто з виконавців представляв Україну на"Євробаченні". Фокус. Вилучено з https://focus.ua/uk/lifestyle/482844
42. Хлистун О. С. Режисура української пісенної естради: стратегії творчості / Олена Сергіївна Хлистун // Вісник КнукіМ. Серія: Мистецтвознавство. – 2015. – вип. 33. – С. 160–165.
43. Хомутова Л. Г. Створення художнього вокально-сценічного образу: метод. посіб. Дніпропетровськ : Пороги, 1995. 141 с.

Додаткова

44. Музична естрада: Словник // Укладач В. М. Откидач. – Х.: Видавець І. В. Якубенко, 2004. – 445с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури. Режим доступу: http://lib-hdak.in.ua/
2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. Режим доступу: https://korolenko.kharkov.com/
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К. С. Станіславського. Режим доступу: http://mtlib.org.ua/
4. Нотні електронні бібліотеки: https://violinsheetmusic.org/ https://imslp.org/wiki/List_of_compositions_featuring_the_violin